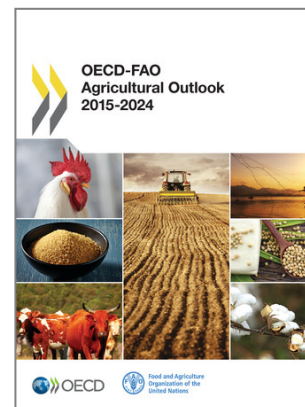

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2015

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/agr_outlook-2015-en

Zemědělský výhled OECD-FAO 2015

Přehled v českém jazyce

Ceny plodin a hospodářských zvířat vykazovaly v roce 2014 různorodé trendy. Co se plodin týče, dva roky dobrých sklizní dále stlačovaly ceny obilovin a olejnin. Ceny masa se držely na vysoké úrovni, neboť nabídka byla omezena faktory jako obnova stád a výskyt nálezů. Ceny mléčných výrobků se naopak prudce propadly z historických maxim. V roce 2015 se očekává další přizpůsobení cen krátkodobým faktorům, následně budou určující střednědobé faktory ovlivňující nabídku a poptávku.

Očekává se, že ceny všech zemědělských produktů budou v příštích deseti letech v reálném vyjádření klesat, neboť růst produkce, podpořený růstem produktivity na úrovni trendu a nižšími cenami vstupů, předstihne zpomalující nárůst poptávky. To je v souladu s tendencí k dlouhodobému setrvalému poklesu, ceny ovšem zůstanou vyšší, než byly v letech předcházejících prudkému cenovému růstu v období 2007-2008. Poptávku bude tlumit skutečnost, že spotřeba základních komodit na hlavu se v řadě rozvíjejících se zemí blíží stavu nasycení, a všeobecně pomalé oživení světové ekonomiky.

K významným změnám poptávky dochází v rozvojových zemích, kde poptávka po potravinách stoupá v důsledku pokračujícího - byť zpomalujícího - růstu populace, zvyšujících se příjmů na hlavu a urbanizace. Růst příjmů vede spotřebitele ke konzumaci pestřejší stravy, v níž se zvyšuje podíl živočišných bílkovin oproti škrobům. Proto se očekává, že ceny masa a mléčných výrobků budou vysoké v poměru k cenám plodin. V rámci plodin by pak měly stoupnout ceny hrubých zrnin a olejnin používaných jako krmivo oproti cenám základních potravin. Proti těmto strukturálním tendencím působí v některých případech specifické faktory, jako například stagnující poptávka po etanolu z kukuřice.

Nižší ceny ropy působí ve směru snižování cen, a to především svým dopadem na náklady energií a hnojiv. Při prognózovaných nižších cenách ropy je navíc výroba biopaliv první generace bez povinných podílů nebo jiných motivačních nástrojů v zásadě nezisková. Nepředpokládá se, že by politická opatření vedla k podstatnému zvýšení produkce biopaliv ve Spojených státech nebo v Evropské unii. Díky zvýšení povinného procenta biosložky v benzínu a daňovým pobídkám by naopak měla vzrůst výroba etanolu z cukrové třtiny v Brazílii. V Indonésii se zase aktivně podporuje výroba bionafty.

V Asii, Evropě a Severní Americe bude přírůstek zemědělské produkce vyplývat téměř výlučně ze zvyšování výnosnosti půdy, zatímco v Jižní Americe se kromě vyšších výnosů předpokládá i rozšiřování zemědělské půdy. V Africe se očekává jen mírný růst výroby, i když další investice by mohly výnosy i objem produkce výrazně zvednout.

Vývoz zemědělských komodit se dle předpovědi bude soustředit v méně zemích, zatímco dovoz se rozptýlí ve větším počtu zemí. Velký význam relativně malého počtu zemí pro zásobování světových trhů některými klíčovými komoditami zvyšuje tržní rizika, včetně rizik spojených s přírodními katastrofami či přijetím opatření narušujících obchod. Celkově se očekává, že obchod poroste pomaleji než v uplynulém desetiletí, ale jeho poměr ke globální produkci a spotřebě zůstane stabilní.

Současný základní scénář zohledňuje fundamentální podmínky nabídky a poptávky na světových zemědělských trzích. Výhled ale závisí na řadě nejistých faktorů, z nichž některé jsou předmětem

stochastické analýzy. Promítnou-li se historické výkyvy ve výnosech, cenách ropy a hospodářském růstu do budoucnosti, je vysoce pravděpodobné, že mezinárodní trhy zažijí v horizontu příštích deseti let alespoň jeden prudký šok.

Hlavní předpovědi pro komodity

- **Obiloviny:** Vysoký stav zásob a snižující se výrobní náklady povedou v krátkodobém horizontu k dalšímu poklesu nominálních cen obilovin. Ve středním období by pak nominální ceny měly opět vzrůst v důsledku setrvale silné poptávky a zvyšování výrobních nákladů.
- **Olejniný:** Silná poptávka po bílkovinném krmivu přinese další rozšiřování produkce olejin. To povede ke zvýšení příspěvku krmiv k celkovým výnosům z olejin a dále podpoří rozšiřování produkce sojových bobů obzvláště v Brazílii.
- **Cukr:** Vyšší poptávka po cukru v rozvojových zemích by měla přispět k odražení cen z nízké úrovně, což podnítl další investice v odvětví. Vývoj trhu bude záviset na ziskovosti cukru v porovnání s etanolem v Brazílii, která je hlavním výrobcem, a bude nadále kolísat v důsledku výrobního cyklu cukru v některých klíčových producentních zemích Asie.
- **Maso:** Očekává se, že objem produkce bude reagovat na zvýšení marží. Nižší ceny krmných obilovin by měly vést k obnovení ziskovosti tohoto sektoru, který valnou část uplynulého desetiletí fungoval v prostředí mimořádně vysokých a kolísavých nákladů na krmivo.
- **Ryby:** Celosvětová produkce ryb stoupne dle odhadů do roku 2024 o téměř 20%. Předpokládá se, že produkce akvakultury převyší celkový objem rybolovu v roce 2023.
- **Mléčné výrobky:** Vývoz mléčných výrobků bude dle prognózy ještě více soustředěn ve čtyřech hlavních oblastech původu, na Novém Zélandu, v Evropské unii, ve Spojených státech a v Austrálii, kde jsou omezené možnosti růstu domácí poptávky.
- **Bavlna:** V krátkém období budou ceny stlačeny čerpáním rozsáhlých zásob v Čínské lidové republice (dále "Čína"), pak ale opět stoupnou a po zbytek projekčního období zůstanou celkem stabilní. Očekává se, že ještě v roce 2024 budou reálné i nominální ceny pod úroveň dosaženou v letech 2012-2014.
- **Biopaliva:** Využívání etanolu a bionafty by mělo v příštím desetiletí růst pomalejším tempem. Dle předpovědi bude objem produkce záviset na politikách zemí, které jsou hlavními výrobci. Při nižších cenách ropy by měl objem obchodu s biopalivy zůstat v poměru ke globální produkci malý.

Brazílie

V letošním výhledu je zvláštní pozornost věnována Brazílii. Tato země patří mezi deset největších světových ekonomik a je druhým největším dodavatelem potravin a zemědělských produktů na světě. Brazílie má předpoklady stát se předním dodavatelem při uspokojování rostoucí globální poptávky, která vzniká převážně v Asii.

Růst nabídky bude podle prognóz podněcován neustálým zvyšováním produktivity spojeným s vyššími výnosy sklizně, přeměnou částí pastvin na ornou půdu a intenzivnějším chovem hospodářských zvířat. Tyto příležitosti lze podpořit strukturálními reformami a přesměrováním podpory na investice zvyšující produktivitu, například investice do infrastruktury, stejně jako obchodními dohodami, které zlepší přístup na zahraniční trhy.

Brazílie dosáhla mimořádného pokroku v boji s podvýživou a ve snižování chudoby. Vyhledy na další pokles chudoby se díky rozvoji zemědělství dále rozšiřují – slibné jsou v tomto ohledu některé potravinářské plodiny a rovněž produkty s vyšší hodnotou jako káva, zahradnické výpěstky a tropické ovoce. Aby bylo možné těchto příležitostí využít, je třeba lépe zacílit politiky rozvoje venkova.

Růstu zemědělství v Brazílii lze dosáhnout udržitelným způsobem. Nabídka i nadále poroste spíše díky zvyšování produktivity než skrze rozšiřování zemědělské půdy. Kromě toho se očekává, že tlak na přírodní zdroje budou mírnit iniciativy na ochranu životního prostředí a za zachování zdrojů, mezi něž patří podpora udržitelných pěstitelských postupů, přeměna znehodnocené orné půdy na pastviny a propojování systémů rostlinné a živočišné výroby.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD/FAO (2015), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2015-en